

SISEMINISTEERIUM
Estonian Ministry of the Interior

REGIONAALARENGU TOETUSEKS

Eesti 2030+

**riigi üldised huvid
ruumilises arengus**

Siseministeriumi planeeringute osakond

Toomas Paaver, oktoober 2010

ÜHTSUS ♦ KOOSTÖÖVALMIDUS ♦ LAHENDUSEKESKSUS ♦ EESMÄRGIPÄRASUS

Üldiste huvide määratlemise eesmärgid

Eesti eesmärk on kokkulepitud ruumilise arengu visiooni elluviimine. Riigiasutused ja kohalikud omavalitsused peavad selle eesmärgiga arvestama.

Üldiste huvide kirjeldus loob selgema aluse:

- ♦ rahvusvahelistele koostööle ja kokkulepetele ruumilises arengus
- ♦ riigiasutuste töö jaotusele ja töökorraldusele ruumilistes küsimustes
- ♦ üleriigilistele arengukavadele ja riigipoolsete investeeringute valikule
- ♦ riigi maa sihipärasele kasutamisele, asjakohastele riigimaa ning vajadusel munitsipaalmaa tehingutele
- ♦ kohalike omavalitsuste kaalutusotsustele erinevates ruumilist arengut mõjutavates haldusmenetlustes
- ♦ detailsema tasandi ruumilisele planeerimisele, vajadusel ka projekteerimis- ja ehitusvaldkonna otsustele
- ♦ riiklike, kohalike ja erahuvide tasakaalustamisele.

ÜHTSUS ♦ KOOSTÖÖVALMIDUS ♦ LAHENDUSEKESKSUS ♦ EESMÄRGIPÄRASUS

Riigi üldiste huvide jaotus

1. Riigi huvid rahvusvahelises ruumis

Huvid, mis on seotud riikidevaheliste ruumiliste seoste arendamisega vastavalt Eesti ruumilise arengu visioonile ning mida riik esindab eelkõige rahvusvahelises koostöös.

2. Üleriigiliste võrgustikega seotud huvid

Huvid, mis on seotud üleriigilise planeeringu visiooni elluviimiseks vajalike arendatavate ja kaitstavate võrgustikega.

3. Üleriigiliselt oluliste maa-alade ja objektidega seotud huvid

Huvid, mis on ruumilise arengu visioonist tulenevalt seotud konkreetsete asukohtadega (arvestades, et asukohtade määratlemine võib olla hilisemate otsuste ja planeeringute ülesanne).

4. Asukohast sõltumatud üleriigilised huvid ruumilises arengus

Huvid, mida tuleb ruumilise arengu visiooni elluviimiseks arvestada üksikute arenduste juures kõikjal riigis, sh kohaliku omavalitsuse tasandil üksikotsuste tegemisel.

ÜHTSUS ♦ KOOSTÖÖVALMIDUS ♦ LAHENDUSEKESKSUS ♦ EESMÄRGIPÄRASUS

1. Riigi huvid rahvusvahelises ruumis

- ◆ Eesti ühendused Euroopaga kiirete ja ohutute raudtee- ja maanteeühendusega
- ◆ Läänemeremaade ühtne sadamatega integreeritud reisirongiliinide süsteem
- ◆ Kvaliteetsed reisirongiühendused Tallinnast Euroopa sõlmpunktidesse
- ◆ Eestit teiste riikidega ühendavad veeteed ja lennukoridorid, otseühendused
- ◆ Energiajulgeolekust lähtuv elektri-, gaasi- ja telekommunikatsioonivõrgustiku areng
- ◆ Piiriületusvõimaluste parandamine Venemaaga
- ◆ Läänemere kasutamine arvestades kõigi riikide vajadusi, merekeskkonna ning tervikliku ökosüsteemi säilimist
- ◆ Narva jõe ja veehoidla kasutamise, edasiarenduste ja ühenduste planeerimine, arvestades tasakaalustatult Eesti ja Venemaa vajadusi.
- ◆ Peipsi järve baasil ühtse piiriülese siseveeteede võrgu areng
- ◆ Tallinna ja Helsingi areng teineteist täiendava koostööpiirkonnana (kaksiklinnana)
- ◆ Võimalikult selge riikide julgeolekualaste kohustuste ruumiline jaotumine piirialadel

ÜHTSUS ◆ KOOSTÖÖVALMIDUS ◆ LAHENDUSEKESKSUS ◆ EESMÄRGIPÄRASUS

2. Üleriigiliste võrgustikega seotud huvid

2.1 Arendatavad ühendusvõrgustikud

- ♦ integreeritud ühistranspordivõrgustik
- ♦ raudteevõrgustik
- ♦ maanteed võrgustik
- ♦ veeteede võrgustik
- ♦ elektrienergia ja gaasi ülekandevõrgustikud
- ♦ telekommunikatsiooni levi tagavad võrgustikud
- ♦ kergliiklusteede, jalgteede, loodusradade jms terviklik võrgustik (avalik ruum)

2.2 Arendatavad üksikobjektide võrgustikud

- ♦ ühistransporditerminalide ja peatuskohtade võrgustik
- ♦ sotsiaalse infrastruktuuri osad (nt koolivõrgustik, haiglavõrgustik jms)
- ♦ sisejulgeoleku tagamiseks vajalikud võrgustikud (nt päästekomandod jms)
- ♦ sadamate (sh väikesadamate) võrgustik

2.3 Kaitstavad võrgustikud

- ♦ Roheline võrgustik
- ♦ Ajalooliselt kujunenud avalike teede ja radade võrgustik

ÜHTSUS ♦ KOOSTÖÖVALMIDUS ♦ LAHENDUSEKESKSUS ♦ EESMÄRGIPÄRASUS

3. Maa-alade ja objektidega seotud huvid

3.1 Üleriigiliselt olulised arendusalad

- ♦ Riigi rahvusvaheliste ühendustega seotud “väravate” lähiümbrus
- ♦ Rahvusvahelise kaubavahetuse tagamiseks vajalikud alad
- ♦ Suuremate linnade arenduspotentsiaaliga kesklinnapiirkonnad koos ühistranspordisõlmedega
- ♦ Maa-alad, kus erinevad üleriigiliselt olulised ehitised moodustavad ruumiliselt seotud koosluse

3.2 Üleriigiliselt olulised arendusobjektid

- ♦ Suuremate linnade reisiterminalid
(raudtee-, bussi- ja lennujaamad, reisisadamad)
- ♦ Riiki sümboliseerivad ja rahvusvahelisele suhtlusele suunatud objektid
(kultuuri-, haridus- ja spordiobjektid, valitsusasutused)
- ♦ Riigikaitsele ja energiavarustusele suunatud riiklikult tähtsad ehitised
Loetletud planeerimisseaduse § 32

3.3 Üleriigiliselt olulised kaitstavad alad ja objektid

- ♦ Mitmekesine loodus- ja kultuuripärand kogu riigis
- ♦ Mereala ja suuremad veekogud

ÜHTSUS ♦ KOOSTÖÖVALMIDUS ♦ LAHENDUSEKESKSUS ♦ EESMÄRGIPÄRASUS

4. Asukohast sõltumatud üleriigilised huvid

- ♦ Väljakujunenud asutusstruktuuri hoidmine
- ♦ Asulate kompaktsuse hoidmine
- ♦ Arendusalade terviklik areng (elu- ja töökohad koos infrastruktuuride ja avaliku ruumiga)
- ♦ Avaliku ruumi mitmekesisus, kvaliteet ja sidusus
- ♦ Veeäärsete alade väärtustamine ja avamine
- ♦ Teedevõrgu jalakäijasõbralik areng
- ♦ Teenuste ja ühistranspordi kättesaadavuse tagamine
- ♦ Uute ehitiste arhitektuuriline ja ehituslik kvaliteet
- ♦ Väljakujunenud kohavaimu ning linna- ja külamiljöö väärtustamine
- ♦ Looduslike ja kultuurimaastike, metsa- ja põllumajandusmaa hoidmine
- ♦ Ökosüsteemi säilitamine, tasakaalus puhkeotstarbeliste liikumisvõimaluste arenguga
- ♦ Üleujutusrisiki vähendamine ja liigse vee ärajuhtimise tagamine
- ♦ Elamutüüpide mitmekesisust avardavate ruumiliste lahenduste eelistamine
- ♦ Ettevõtlusvõimalusi avardavate ruumiliste lahenduste eelistamine
- ♦ Tervislikku ja turvalist elukeskkonda kujundavate ruumiliste lahenduste eelistamine
- ♦ Energiasäästlike ruumiliste lahenduste eelistamine

ÜHTSUS ♦ KOOSTÖÖVALMIDUS ♦ LAHENDUSEKESKSUS ♦ EESMÄRGIPÄRASUS

Üldiste huvide loendi koostamise tööprotsess

Senine töö

- ◆ Esialgne versioon koostatud mais-juunis 2010, seostatuna peamiselt ruumilise arengu visiooniga
- ◆ Täiendatud ekspertrühma tagasiside alusel augustis 2010
- ◆ Täiendatud ministriumitelt, maavalitsustelt, KOV liitudelt saadud tagasiside alusel septembris-oktoobris 2010

Järgnevalt vajalik

- ◆ Jätkuv edasiarendamine vastavalt tagasisidele
- ◆ Seostada üleriigilise planeeringu muud osad üldiste huvide loendiga
- ◆ Läbi töötada üldiste huvide rakenduslikud küljed, riigiasutuste ülesannete jaotus

ÜHTSUS ♦ KOOSTÖÖVALMIDUS ♦ LAHENDUSEKESKSUS ♦ EESMÄRGIPÄRASUS